

Η θέωση ως σκοπός της ζωής του ανθρώπου (4ο Μέρος)

[Ορθοδοξία](#) / [Θεολογία](#)

[αρχιμ. Δημήτριος Τζιαφάς](#)

Πλείστα όσα τα αγιογραφικά παραδείγματα μετανοίας, όπως ο προφήτης και βασιλεύς Δαβίδ, ο βασιλεύς Μανασσής και οι Νινευίτες στα παλαιοδιαθηκικά κείμενα και ο απόστολος Πέτρος, η αμαρτωλή πόρνη γυναίκα, ο συσταυρωθείς ληστής, ο αρχιτελώνης Ζακχαίος στα καινοδιαθηκικά. Γεμάτα είναι τα ιερά ευαγγέλια και με συγκινητικές προτροπές του ιδίου του Κυρίου για μετάνοια από την αρχή της επίγειας δράσης Του μέχρι της Αναλήψεως Του «Μετανοείτε». Αλλά και οι πατέρες της εκκλησίας, αρχαίοι και μεταγενέστεροι, στα προφητικά τους κηρύγματα και στα θεοφώτιστα συγγράμματά τους κάνουν λόγο για την θεόδοτη και θεόπνευστη εντολή της μετανοίας, η οποία πρέπει να αποτελεί μία συνεχή ψυχική κατάσταση του ανθρώπου που ποθεί την ένωση με το Θεό. Ο μετανών βγαίνει από τα ασφυκτικά όρια του εγωισμού, φωτίζεται και παραδίδεται στον απέραντο χώρο της αγάπης του Θεού, αναγεννάται ηθικά και πνευματικά, ανακτά τη Θεία Χάρη. Είναι όπως λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός «μία επάνοδος δι' ασκήσεως και πόνων προς τον Θεόν» και όπως αναφέρει ο όσιος Ισαάκ ο Σύρος είναι «μία ατέλεστος τελειότης των τελείων» που αρμόζει «πάσιν, αμαρτωλοίς και δικαίοις πάντοτε τοις βουλομένοις σωτηρίαν τυχείν».

Πηγή: www.crestinortodox.ro

Με αυτές λοιπόν τις προϋποθέσεις, την ταπείνωση, την άσκηση, την αρετή, την προσευχή και τη μυστηριακή ζωή ο αγωνιζόμενος άνθρωπος λαμβάνει τις πρώτες εμπειρίες της θείας χάριτος και της θεώσεως, οι οποίες είναι ανάλογες με το επίπεδο καθάρσεως του καθενός. Όσο περισσότερο καθαρισθεί ο άνθρωπος από τα πάθη, τόσο ανώτερη εμπειρία λαμβάνει για να φθάσει στη θέα του Θεού κατά τον λόγο του Κυρίου «Μακάριοι οι καθαροί τη καρδία, ότι αυτοί τον Θεόν όψονται» (Ματθ. 5,8). Σταδιακά προχωρεί στα ανώτερα στάδια όπως είναι ο θείος φωτισμός, με τον οποίο φωτίζεται ο νούς και προσεγγίζει διαφορετικά τα πράγματα, τον κόσμο, τους ανθρώπους. Από τα δάκρυα της μετανοίας, περνά στα δάκρυα της αγάπης για τον Θεό και της βεβαιότητας για τη συγχώρηση των αμαρτιών του. Αποκτά ο άνθρωπος μια απάθεια έξω από διαβλητά πάθη και εφάμαρτες αδυναμίες και παραμένει ειρηνικός και ατάραχος σε κάθε εξωτερική προσβολή και πρόκληση, απαλλαγμένος από υπερηφάνεια, μίσος, μνησικακία, σαρκικά πάθη.

Αυτό είναι το δεύτερο στάδιο της θεώσεως, το καλούμενο «θεωρία», κατά το οποίο ο άνθρωπος καθαρισμένος πλέον από πάθη φωτίζεται από τη χάρη του Παναγίου Πνεύματος, ελλάμπεται και θεώνεται. Θεωρία σημαίνει θέα. Θεωρία του Θεού σημαίνει θέα του Θεού, σημαίνει θέωση. Το δε επόμενο στάδιο είναι η θέα του ακτίστου φωτός του Θεού, το οποίο μόνο ελάχιστοι και πολλοί προχωρημένοι στα στάδια της θεώσεως δύνανται να αντικρύσουν. Χαρακτηριστικά παραδείγματα ο Μέγας Βασίλειος, ο οποίος καθώς προσευχόταν, λουζώταν αυτός και το κελλί του από το άκτιστο φως της θείας χάριτος καθώς και η πλειάδα των Νεομαρτύρων της πίστεως μας, οι οποίοι, όπως αναφέρει ο ιερός συναξαριστής, μετά τα φρικτά βασανιστήρια, τα άψυχα πλέον σώματα τους περιλούζονταν από θείο και αύλο φως. Αυτή η χάρις του ακτίστου φωτός πηγάζει από τον Θεάνθρωπο Χριστό, εκχύνεται στην Παναγία Παρθένο και στους Αγίους και έρχεται και σε

εμάς τους ταπεινούς με την ένωση μας με τον Θεό.

Ενώ όμως έχουμε κληθεί γι' αυτό τον θείο και ιερό σκοπό, να ενωθούμε με τον Θεό, να γίνουμε κατά χάριν θεοί και να απολαύσουμε την μεγάλη αυτή ευεργεσία και ευλογία του Δημιουργού και Πλάστη μας, εμείς πολλές φορές ζούμε έξω από τον υψηλό αυτό στόχο. Μερικές αιτίες αυτής της καταστάσεως είναι η προσήλωση μας στις βιοτικές μέριμνες, η απορρόφηση του νούς και της καρδιάς μας από τους δευτερεύοντες σκοπούς της ζωής, ο ανθρωποκεντρικός ηθικισμός και ουμανισμός.

Η αγωγή όμως της θείας λατρείας, της πατερικής θεολογίας και του μοναχισμού είναι αγωγή θεώσεως, αγωγή θεανθρωποκεντρική, με κέντρο τον Θεάνθρωπο Χριστό και όχι τον κτιστό άνθρωπο. Όταν αγωνιζόμαστε με αυτή την προοπτική της θεώσεως πλημμύριζει η ζωή μας από χαρά εν αναμονή της θείας μακαριότητας, απαλύνεται ο πόνος και γλυκαίνει η δοκιμασία, αλλάζει το είναι μας, ξεπερνιέται το στενό και ατομικό μας συμφέρον και ανοιγώμαστε σε κοινωνία θυσίας και αγάπης εν Χριστώ, ποθούμε τα κρείττονα και τα υψηλά, νιώθουμε το αναντικατάστατο της αγίας μας Εκκλησίας, ως της μόνης επί γης κοινωνίας θεώσεως, και αντιλαμβανόμαστε το μεγαλείο και την αλήθεια της ορθοδόξου πίστεως μας.

Καθώς λοιπόν ευρισκόμαστε στη δύση της Αγίας και Μεγάλης Τεσσαρακοστής και προ των πυλών της αγίας και Μεγάλης Εβδομάδος και προετοιμαζόμαστε να ζήσουμε το θείο πάθος και να αντικρύσουμε τον Σωτήρα Χριστό «επί Σταυρού κρεμάμενον», ας κλίνουμε ευλαβικά το γόνυ της ψυχής και του σώματος κι ας ακούσουμε την προτροπή του ιερού υμνωδού: «Δεύτε ουν και ημείς, κεκαθαρμέναις διανοίαις, συμπορευθώμεν αυτώ και συσταυρωθώμεν και νεκρωθώμεν δια αυτόν ταις του βίου ηδοναίς, ίνα και συζήσωμεν αυτώ και ακούσωμεν βοώντος αυτού...συνανυψώ υμάς εις την άνω Ιερουσαλήμ, εν τη βασιλεία των ουρανών».

<http://bit.ly/1mkYiq6>